

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Formy pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Forms of work with children with special educational needs
Kierunek studiów	nauki o rodzinie
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	pedagogika
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Karolina Komsta-Tokarzewska
---	--------------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
ćwiczenia	15	VI	1

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu wspierania w rozwoju dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1- Student poznaje podstawowe metody i techniki pracy reedukacyjnej, korekcyjnej, kompensacyjnej i terapeutycznej z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz z dzieckiem w sytuacji zagrożenia jego rozwoju.
C2 - Student nabywa umiejętności z zakresu organizacji i udzielania pomocy psychopedagogicznej dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z uwarunkowań endogennych i środowiskowych oraz współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania.
C3- Student nabywa umiejętności w zakresie opracowywania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET) dla uczniów z różnymi kategoriami specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz planu działań wspierających (PDW).

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna podstawową terminologię z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych i sytuacji trudnych zagrażających rozwojowi dzieci. Ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą zasad organizowania oraz metod i technik udzielania pomocy psychopedagogicznej we współpracy różnych podmiotów	K_W02 K_W04 K_W06 K_W07 K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zidentyfikować specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży i ich źródła. Student jest zdolny określić przebieg działań w zakresie psychologicznej i pedagogicznej pomocy dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K_U01 K_U03 K_U04
U_02	Student umie zaprojektować oraz zrealizować działania z zakresu pomocy dzieciom i młodzieży, w tym opracować IPET i PDW (z zastosowaniem zasad, odpowiednich metod i technik oraz we współpracy różnych podmiotów).	K_U05 K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma przekonanie o potrzebie i sensie podejmowania działań z zakresu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w sytuacji zagrożenia rozwoju	K_K01 K_K02
K_02	Student jest świadomy konieczności realizacji pomocy psychopedagogicznej dziecku z przestrzeganiem zasad etycznych, przy wykorzystaniu odpowiednich technik i narzędzi oraz we współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania (rodziny, szkoły, specjalistów).	K_K05 K_K06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży.
2. Diagnozowanie specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz sytuacji zagrażających rozwojowi dziecka.
3. Organizacja pomocy psychologicznej i pedagogicznej dzieciom i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (cele, zasady, metody i techniki organizacji oraz udzielania pomocy), regulacje prawne)
4. Podstawowe zasady, metody i techniki pracy reedukacyjnej, korekcyjnej, kompensacyjnej i terapeutycznej z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
5. Modele pracy psychopedagogicznej z uczniem ze specyficznymi trudnościami w nauce, z uczniem z niepełnosprawnością sensoryczną i umysłową, z uczniem z symptomami całościowych zaburzeń rozwoju (autyzm, zespół Aspergera) i innych, np. ADHD.
6. Praca psychopedagogiczna z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uwarunkowanymi niekorzystną sytuacją wychowawczą powodującą zagrożenie w rozwoju (zagrożonym nieprzystosowaniem społecznym).
7. Model pracy psychopedagogicznej z uczniem szczególnie zdolnym.

8. Projektowanie oddziaływań w zakresie pomocy psychopedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (opracowywanie IPET - indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego dla uczniów z różnymi kategoriami specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz tworzenie PDW - planu działań wspierających).
9. Współpraca różnych podmiotów (rodziny, szkoły, specjalistów) w zakresie udzielania pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Praca pisemna	Sprawdzone i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Studium przypadku	Praca pisemna	Karta oceny
U_02	Praca w grupach problemowych	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi

Efekty uczenia się – wiedza

Na ocenę niedostateczną – student nie zna podstawowej terminologii z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych i sytuacji trudnych zagrażających rozwojowi dzieci. Student nie zna podstawowej terminologii z zakresu pomocy psychopedagogicznej oraz jej aktualnych podstaw prawnych. Student nie ma uporządkowanej wiedzy dotyczącej zasad organizowania oraz metod i technik udzielania pomocy psychopedagogicznej we współpracy różnych podmiotów. Student potrafi zidentyfikować specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży i ich źródła

Na ocenę dostateczną – student posiada niepełne rozumienie przepisów prawnych dotyczących edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Student nie zna podstawowej terminologii z zakresu pomocy psychopedagogicznej oraz jej aktualnych podstaw prawnych. Student nie ma uporządkowanej w stopniu wystarczającym wiedzy dotyczącej zasad organizowania oraz metod i technik udzielania pomocy psychopedagogicznej we współpracy różnych podmiotów.

Na ocenę dobrą – student zna podstawową terminologię z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych i sytuacji trudnych zagrażających rozwojowi dzieci. Zna podstawową terminologię z zakresu pomocy psychopedagogicznej oraz jej aktualnych podstaw prawnych. Student nie ma uporządkowanej wiedzy dotyczącej zasad organizowania oraz metod i technik udzielania pomocy psychopedagogicznej we współpracy różnych podmiotów.

Na ocenę bardzo dobrą – Student zna podstawową terminologię z zakresu specjalnych potrzeb edukacyjnych i sytuacji trudnych zagrażających rozwojowi dzieci i młodzieży; zna podstawową terminologię z zakresu pomocy psychopedagogicznej oraz jej aktualne podstawy prawne; ma

uporządkowaną wiedzę dotyczącą zasad organizowania oraz metod i technik udzielania pomocy psychopedagogicznej we współpracy różnych podmiotów.

Efekty uczenia się – umiejętności

Na ocenę niedostateczną – student nie potrafi zidentyfikować specjalnych potrzeby edukacyjnych dzieci i ich źródła; nie jest zdolny określić przebiegu działań w zakresie psychologicznej i pedagogicznej pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; nie umie zaprojektować oraz zrealizować działań z zakresu pomocy dzieciom, w tym opracować IPET i PDW (z zastosowaniem zasad, odpowiednich metod i technik oraz we współpracy różnych podmiotów).

Na ocenę dostateczną – student potrafi zidentyfikować specjalnych potrzeby edukacyjnych dzieci i ich źródła; nie jest zdolny określić przebiegu działań w zakresie psychologicznej i pedagogicznej pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; nie umie zaprojektować oraz zrealizować działań z zakresu pomocy dzieciom, w tym opracować IPET i PDW (z zastosowaniem zasad, odpowiednich metod i technik oraz we współpracy różnych podmiotów).

Na ocenę dobrą – student potrafi zidentyfikować specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i ich źródła; zdolny określić przebiegu działań w zakresie psychologicznej i pedagogicznej pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; nie umie w stopniu wystarczającym zaprojektować oraz zrealizować działań z zakresu pomocy dzieciom, w tym opracować IPET i PDW (z zastosowaniem zasad, odpowiednich metod i technik oraz we współpracy różnych podmiotów).

Na ocenę bardzo dobrą – student potrafi zidentyfikować specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży i ich źródła; jest zdolny określić przebieg działań w zakresie psychologicznej i pedagogicznej pomocy dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; umie zaprojektować oraz zrealizować działania z zakresu pomocy dzieciom, w tym opracować IPET i PDW (z zastosowaniem zasad, odpowiednich metod i technik oraz we współpracy różnych podmiotów).

Efekty uczenia się – kompetencje społeczne

Na ocenę niedostateczną – student nie jest przekonany o potrzebie i sensie podejmowania działań z zakresu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w sytuacji zagrożenia jego rozwoju; nie jest świadom konieczności realizacji pomocy psychopedagogicznej dziecku z przestrzeganiem zasad etycznych, przy wykorzystaniu odpowiednich technik i narzędzi oraz we współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania (rodziny, szkoły, specjalistów; nie angażuje się w optymalizację procesu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Na ocenę dostateczną – student jest przekonany o potrzebie i sensie podejmowania działań z zakresu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w sytuacji zagrożenia jego rozwoju; nie jest świadom konieczności realizacji pomocy psychopedagogicznej dziecku z przestrzeganiem zasad etycznych, przy wykorzystaniu odpowiednich technik i narzędzi oraz we współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania (rodziny, szkoły, specjalistów; nie angażuje się w optymalizację procesu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Na ocenę dobrą – student jest przekonany o potrzebie i sensie podejmowania działań z zakresu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w sytuacji zagrożenia jego rozwoju; jest świadom konieczności realizacji pomocy psychopedagogicznej dziecku z przestrzeganiem zasad etycznych, przy wykorzystaniu odpowiednich technik i narzędzi oraz we współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania (rodziny, szkoły, specjalistów; nie angażuje się w stopniu wystarczającym w optymalizację procesu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Na ocenę bardzo dobrą – student ma przekonanie o potrzebie i sensie podejmowania działań z zakresu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w sytuacji zagrożenia rozwoju; jest świadomy konieczności realizacji pomocy psychopedagogicznej dziecku z przestrzeganiem zasad etycznych, przy wykorzystaniu odpowiednich technik i narzędzi oraz we współpracy różnych podmiotów w zakresie jej realizowania (rodziny, szkoły, specjalistów; angażuje się w optymalizację procesu pomocy psychopedagogicznej dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Inne kryteria oceniania:

1. Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział.
2. Kolokwium.

Kryteria oceny dla zaliczenia pisemnego

Na ocenę dostateczną - uzyskanie od 60% - 65% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z pracy pisemnej.

Na ocenę dostateczna plus - uzyskanie od 66%- 75% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z pracy pisemnej.

Na ocenę dobrą - zyskanie od 76% -85% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z pracy pisemnej.

N ocenę dobrą plus - Uzyskanie od 86% - 95% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z pracy pisemnej.

Na ocenę bardzo dobrą - Uzyskanie od 96% - 100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania z pisemnej.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Bogdanowicz M., Czabaj R., Bućko A., <i>Modelowy system profilaktyki i pomocy psychopedagogicznej uczniom z dysleksją rozwojową</i> , Gdynia 2008, Wyd. Operon.
Fairbairn G., Fairbairn S. (red.) , <i>Integracja dzieci o specjalnych potrzebach. Wybrane zagadnienia etyczne</i> , Warszawa 2000, Wyd. CMPPP MEN.

Górniewicz E., *Trudności w czytaniu i pisaniu*, Olsztyn 2000, Wyd. UWM

Jas M., Jarosińska M., *Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży. Prawne ABC dyrektora przedszkola, szkoły i placówki*, Warszawa 2010, Wyd. MEN

Kosakowski Cz., Zaorska M. (red.), *Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych*, Toruń 2000, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit

Kosakowski Cz., Zaorska M. (red.) , *Dziecko o specjalnych potrzebach edukacyjnych*, Toruń 2000, Wydawnictwo Edukacyjne Akapit

Kossewska J., *Kompleksowe wspomaganie rozwoju uczniów z autyzmem i zaburzeniami pokrewnymi*, Kraków 2009, Wyd. Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Literatura uzupełniająca

Krakowiak K., *Studia i szkice o wychowaniu dzieci z uszkodzeniami słuchu*, Lublin 2006, Wyd. KUL.

Loska N., Myślińska D., *Uczeń z niepełnosprawnością ruchową w szkole ogólnodostępnej*, Warszawa 2005, Wyd. MENiS

Palak Z., *Uczniowie niewidomi i słabowidzący w szkołach ogólnodostępnych*, Lublin 2000, Wyd. UMCS.

Partyka M., *Modele opieki nad dzieckiem zdolnym*, Warszawa 2000, Wyd. CMPPP MEN.

Pilecka W., *Przewlekła choroba somatyczna w życiu i rozwoju dziecka. Problemy psychologiczne*, Kraków 2002, Wyd. UJ.

Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały szkoleniowe MEN, Warszawa 2010.

Szumski G., *Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych*, Warszawa 2006, PWN